

Czy sztuczna inteligencja zastąpi biegłego rewidenta?

ARTUR HELMAN

Wstęp

Badania sprawozdań finansowych coraz częściej prowadzone są w środowisku, w którym wykorzystywane narzędzia zawierają komponenty sztucznej inteligencji (AI). Narzędzia te to niekiedy złożone modele generatywne, ale często systemy klasyfikujące faktury, algorytmy scoringu kredytowego albo moduły analizujące duże wolumeny zapisów operacji w księgach rachunkowych.

Zmiany w procesie sporządzania sprawozdań finansowych nie wpływają na zakres formalnych obowiązków biegłego rewidenta — sprawozdanie finansowe jednostki nadal podlega obowiązkowi badania, a sprawozdania z badania niezależnego biegłego rewidenta wymaga podpisu osoby ponoszącej odpowiedzialność za jego przeprowadzenie. Zmienia się natomiast sposób powstawania, przetwarzania i wykorzystywania danych, które stanowią dowody badania.

Prawdziwa zmiana nie polega na prostym zastąpieniu człowieka maszyną, lecz na głębokiej zmianie zakresu i efektywności stosowanych w audycie procedur weryfikacyjnych. Tradycyjny model, skoncentrowany na retrospektywnej, fragmentarycznej weryfikacji wybranych transakcji, już jakiś czas temu ustąpił miejsca podejściu, w którym kluczowa staje się zdolność oceny i weryfikacji systemów przetwarzających dane finansowe — w czasie zbliżonym do rzeczywistego. Specjalista przejmuje coraz bardziej rolę projektanta procedur badania, osoby oceniającej rezultaty narzędzi analitycznych i łączącej wiedzę z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości, ze zrozumieniem możliwości oraz ograniczeń technologii.

Polskie i zagraniczne opracowania branżowe zgodnie podkreślają, że rola sztucznej inteligencji w audycie ma charakter wspierający, a nie zastępujący¹. AI nie przejmuje sceptycyzmu zawodowego, profesjonalnego osądu ani odpowiedzialności za rodzaj wydanej opinii, lecz zwiększa możliwości analizy danych, planowania badania czy weryfikacji dowodów. Coraz częściej formułowana jest teza, że sztuczna inteligencja

---

¹ Arches Sp. z o.o., *Sztuczna inteligencja (AI) w audycie – wsparcie pracy biegłego rewidenta*, <https://arches.pl/sztuczna-inteligencja-ai-w-audycie-wsparcie-pracy-bieglego-rewidenta/>, dostęp 24.02.2026.

Defacto Sp. z o.o., *AI nie zmienia zasad audytu, AI zmienia obszary ryzyka*, <https://dfe.org.pl/ai-nie-zmienia-zasad-audytu-ai-zmienia-obszary-ryzyka>, dostęp 24.02.2026.

CAQ, *Auditing in the Age of Generative AI*, https://www.theqaq.org/wp-content/uploads/2024/04/caq_auditing-in-the-age-of-generative-ai_2024-04.pdf, dostęp 24.02.2026.

nie zmienia kluczowych założeń audytu lecz wpływa na obszary ryzyka. Standardy w głównej mierze pozostają te same, jednak ich zastosowanie odbywa się w innym kontekście, w którym źródłem ryzyka stają się m.in. algorytmy przetwarzania informacji oraz dane, na których są trenowane.

Na tym tle pytanie „czy AI zastąpi biegłego rewidenta?” okazuje się nadmiernym uproszczeniem. Bardziej adekwatne staje się pytanie: w jaki sposób systemy AI zmieniają poszczególne zadania wykonywane przez biegłego — od planowania, przez ocenę ryzyka i procedury wiarygodności, aż po dokumentację końcową — oraz jakie nowe kompetencje są konieczne, aby zachować zdolność do formułowania wiarygodnej opinii.

Celem niniejszego artykułu jest udzielenie odpowiedzi na to pytanie – zarówno z perspektywy standardów wykonywania zawodów (takich jak KSB czy Kodeks etyki), jak i rosnącego znaczenia kontroli IT w audycie.

1. Zwiększona rola weryfikacji systemów IT

Pomimo rozwoju technologii i możliwości zastosowania jej do analizy dużych zbiorów danych, poszczególne transakcje nadal są i będą weryfikowane przez biegłych rewidentów. Ze względu na zwiększenie zakresu zautomatyzowanych mechanizmów w księgowości, biegły rewident musi na etapie planowania badania i identyfikacji ryzyk szerzej i lepiej poznać procedury w narzędziach informatycznych. Mówi o tym KSB 315 (Z)², który stanowi, że biegły rewident musi zidentyfikować aplikacje IT i inne aspekty środowiska IT narażone na ryzyka wynikające z wykorzystania IT. Zadaniem audytora staje się nie tylko sprawdzenie wyniku, ale także weryfikacja poprawności działania mechanizmu generującego ten wynik, w tym adekwatności danych wejściowych i procesów IT.

W tradycyjnym modelu celem było odnalezienie istotnych błędów w księgach poprzez badanie próbek i ocenę szacunków. W modelu wspieranym przez AI rośnie znaczenie odpowiedzi na pytania:

- jak algorytm identyfikuje anomalie i potencjalne błędy,
- jakie dane treningowe wykorzystano,
- czy w modelu nie zakodowano nieświadomych uprzedzeń lub błędów systemowych,
- jakie mechanizmy nadzoru człowieka nad działaniem algorytmu zostały przewidziane.

Zawód biegłego rewidenta przestaje być utożsamiany z manualnym odtwarzaniem zapisów, a coraz bardziej bywa powiązywany z rolą weryfikującą, czy zastosowane systemy — w tym narzędzia wykorzystujące AI — działają zgodnie z założeniami, w sposób etyczny, przejrzysty i kontrolowalny. Przedmiot atestacji przesuwają się z pojedynczej transakcji na cały łańcuch przetwarzania informacji finansowych.

W konsekwencji zmian technologicznych kształtują się nowe wymagania kompetencyjne wobec biegłego rewidenta. Biegły musi:

- rozumieć procesy biznesowe i modele rachunkowości, w których wykorzystywane są systemy IT i algorytmy,
- potrafić zidentyfikować newralgiczne punkty, w których dane są przetwarzane przez systemy informatyczne,
- oceniać adekwatność kontroli wewnętrznych (ogólnych kontroli IT), zabezpieczających przed wystąpieniem błędów i nadużyć,
- weryfikować sposób dokumentowania i monitorowania działania systemów IT, tak aby wyniki mogły być wykorzystane jako wiarygodne dowody badania.

---

² PIBR – Krajowe Standardy Badania, w tym: Krajowy Standard Badania 315 (zmieniony w 2022 r.). https://www.pibr.org.pl/assets/meta/6437,2272.%20Za%C5%82%C4%85cznik%201_KSB%20315%20Z%202022.pdf, dostęp 24.02.2026.

W odróżnieniu od specjalisty IT biegły rewident nie odpowiada za projektowanie architektury technicznej, lecz za ocenę, czy jej funkcjonowanie pozwala na sporządzenie sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem. Narzędzia analityczne AI przejmują zadania przetwarzania dużych wolumenów danych, pozostawiając człowiekowi obszary wymagające osądu, interpretacji i rozumienia kontekstu biznesowego.

2. Transformacja procedur badania w świetle technologii AI

Wprowadzenie sztucznej inteligencji do praktyki audytu nie znosi obowiązujących standardów zawodowych, lecz wpływa na sposób ich realizacji. Poniżej omówiono wybrane procedury badania, w których zastosowanie AI ma szczególne znaczenie.

2.1 Planowanie i identyfikacja ryzyka

KSB 315 (Z) wymaga od biegłego zrozumienia jednostki, jej otoczenia oraz systemu kontroli wewnętrznej, a następnie identyfikacji i oceny ryzyk istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego. Tradycyjnie proces ten opiera się na:

- zapytaniach do kierownika jednostki oraz innych odpowiednich osób w jednostce,
- procedurach analitycznych,
- obserwacji i inspekcji.

Metody te, choć nadal istotne, napotykać ograniczenia w środowisku, w którym jednostki generują miliony zapisów rocznie i intensywnie automatyzują procesy. Narzędzia analizy danych mogą wspomagać proces poprzez:

- identyfikację nietypowych kombinacji kont, użytkowników i znaczników czasowych,
- wykrycie transakcji odbiegających od historycznych wzorców zachowania,
- wskazanie obszarów o podwyższonym ryzyku oszustwa lub błędu.

Wynik to mapa ryzyka wsparta bardziej obiektywną analizą danych transakcyjnych, choć ostateczna jego ocena pozostaje w kompetencji biegłego. Zadaniem biegłego staje się ocena, czy:

- założenia modelu analitycznego są uzasadnione,
- dane wejściowe są kompletne i prawidłowe,
- proces działania systemu jest odpowiednio kontrolowany i udokumentowany.

W tym sensie AI nie zastępuje etapu oceny ryzyka, lecz zmienia sposób, w jaki ryzyka są identyfikowane i priorytetyzowane. Należy przy tym podkreślić, że narzędzia AI mogą być szczególnie przydatne w ocenie ryzyka oszustwa związanego z obejściem kontroli wewnętrznej przez kierownictwo podmiotu badanego.

2.2 Większa efektywność i precyzja próbkowania

KSB 330 wymaga zaprojektowania procedur badania w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyka, natomiast m.in. KSB 530 określa zasady próbkowania w badaniu sprawozdań finansowych. W klasycznym podejściu biegły zazwyczaj opiera się na próbie — ponieważ badanie całej populacji w większości przypadków jest z jednej strony niezasadne, a z drugiej także nierealne do przeprowadzenia.

Dzięki AI można szybciej i efektywniej analizować pełne bazy danych pod kątem z góry zdefiniowanych kryteriów, takich jak:

- nietypowe kombinacje kont,
- księgowania poza standardowymi godzinami,
- operacje wykonywane przez użytkowników o podwyższonych uprawnieniach,
- transakcje o charakterze wyjątkowym względem historii jednostki.

Wynikiem jest klasyfikacja populacji — większość zapisów zostaje zakwalifikowana jako zgodna z typowym wzorcem, część zostaje oznaczona jako anomalie wymagające dalszej analizy. Próbkowanie nie znika, ale zmienia charakter. Biegły koncentruje się na próbie zbudowanej ze wskazanych przez system transakcji o podwyższonym ryzyku, zamiast badać losowo wybrane pozycje z całej populacji. Takie podejście zwiększa prawdopodobieństwo wykrycia istotnych nieprawidłowości przy mniejszym nakładzie pracy na weryfikację operacji rutynowych.

Warunkiem sukcesu jest jednak niezawodność samego systemu analitycznego. Stąd rosnące znaczenie testowania kontroli ogólnych IT i oceny:

- czy system przetwarza pełną i niezmodyfikowaną populację danych,
- czy stosowane reguły klasyfikacji są adekwatne do celu,
- czy istnieją kontrole wykrywające i korygujące ewentualne błędy działania systemu.

2.3 Szacunki księgowe

KSB 540 (Z) nakłada na biegłego obowiązek krytycznej oceny szacunków księgowych, wyboru i zastosowania metody szacowania, znaczących założeń oraz danych wykorzystanych przez kierownictwo podczas ustalania danego szacunku księgowego. Obszary takie jak rezerwy na straty kredytowe, wycena instrumentów finansowych, czy testy na utratę wartości coraz częściej opierają się na modelach, w tym tych wykorzystujących uczenie maszynowe.

W takim środowisku kluczowe staje się sprawdzenie adekwatności przesłanek modelu oraz jego wrażliwości na zmianę danych wejściowych. AI może znacznie wspomóc weryfikację procedur, w których audytor:

- ocenia jasność i przejrzystość modelu stosowanego przez kierownictwo,
- weryfikuje, czy dane wejściowe są prawidłowe,
- testuje poprawność logiki obliczeniowej i parametrów modelu,
- analizuje, czy model uwzględnia wszystkie istotne czynniki ryzyka.

Takie podejście przesuwa rolę biegłego z recenzenta szacunków na aktywnego uczestnika procesu weryfikacji — nie w sensie technicznego projektowania modelu, lecz w sensie oceny jego adekwatności, przejrzystości i odporności na manipulacje.

2.4 Analiza danych nieustrukturyzowanych (KSB 500)

KSB 500 określa wymagania dotyczące odpowiedniości i wystarczalności dowodów badania. W praktyce znaczna część materiału dowodowego ma charakter nieustrukturyzowany: umowy leasingowe, protokoły posiedzeń, korespondencja z kontrahentami, dokumentacja w formacie PDF, Word i Excel oraz korespondencja mailowa. Ich tradycyjna analiza wymagała czasochłonnego czytania i ręcznego wyszukiwania kluczowych informacji — dat, kwot, warunków szczególnych, klauzul kowenantów, czy ograniczeń w zakresie wypowiedzenia umowy.

Techniki przetwarzania języka naturalnego (NLP) oraz wybrane narzędzia analityczne umożliwiają częściową automatyzację tego procesu. Systemy NLP mogą wspierać analityka przykładowo w identyfikacji i ekstrakcji z dużych zbiorów dokumentów informacji, takich jak:

- kluczowe parametry (daty rozpoczęcia i zakończenia, kwoty zobowiązań, stawki czynszu, stopy procentowe),
- niestandardowe klauzule (warunki wcześniejszego rozwiązania, gwarancje, zabezpieczenia, ograniczenia w zakresie przenoszenia praw),
- odchylenia od typowych wzorców umów stosowanych w danej jednostce.

Biegły otrzymuje w rezultacie ustrukturyzowane zestawienia: listy umów z kluczowymi parametrami, wykaz klauzul odbiegających od standardu, wskazane fragmenty wymagające dalszej analizy. Jego rolą staje się przede wszystkim:

- weryfikacja poprawności interpretacji dokonanej przez system (czy klauzula została właściwie zidentyfikowana jako kowenant finansowy),
- ocena znaczenia zidentyfikowanych ryzyk w kontekście sprawozdania finansowego,
- analiza merytoryczna niestandardowych postanowień, których interpretacja wymaga profesjonalnego osądu rachunkowego i prawnego.

NLP nie zastępuje więc biegłego, lecz ogranicza najbardziej zmuśną część przeglądu dokumentów, umożliwiając skoncentrowanie się na ocenie treści istotnych z punktu widzenia ujęcia księgowego. Z perspektywy kontroli jakości procedury badania powinny określać, w jakim zakresie wyniki NLP mogą być bezpośrednio wykorzystane jako dowody, a gdzie konieczna jest dodatkowa weryfikacja.

3. Zarządzanie ryzykiem „czarnej skrzynki” w praktyce audytowej

Ryzyko „czarnej skrzynki” (black box) w modelach sztucznej inteligencji odnosi się do braku przejrzystości wewnętrznych mechanizmów decyzyjnych zaawansowanych algorytmów, w szczególności głębokich sieci neuronowych. Wynik generowany przez takie systemy nie pozwala na pełne odtworzenie ścieżki rozumowania przez człowieka. Stanowi to istotne wyzwanie w audycie, gdzie wymagana jest weryfikowalność podstaw decyzji, np. dotyczących identyfikacji transakcji podwyższonego ryzyka.

Klasyczne podejście do „komfortu badania” zakłada, że biegły buduje przekonanie o rzetelności sprawozdania finansowego poprzez sekwencję zrozumiałych i możliwych do przeprowadzenia procedur. Źródłem oczekiwanego poziomu pewności były przede wszystkim namacalne dowody jak np.: obserwacja procesu inwentaryzacji, potwierdzenia sald od stron trzecich, analiza treści umów czy weryfikacja transakcji w księgach z dokumentami źródłowymi.

W kontekście ryzyka czarnej skrzynki, zaawansowane modele AI wprowadzają problem ograniczonej przejrzystości działania – algorytm generuje wynik na podstawie dużej liczby parametrów i złożonych zależności, natomiast pełna ścieżka decyzyjna bywa trudna do odtworzenia dla człowieka, czyli brak tzw. śladu rewizyjnego. Biegły może otrzymać informację, że dana transakcja została zakwalifikowana jako nietypowa lub podwyższonego ryzyka, bez bezpośredniego zrozumienia wszystkich kroków prowadzących do takiego wniosku.

Powstaje w ten sposób rozbieżność między:

- wynikającym z KSB 200 wymogiem uzyskania racjonalnej pewności co do braku istotnego zniekształcenia,
- a ograniczonymi informacjami wyjaśniającymi sposoby działania mechanizmów części modeli AI, zwłaszcza o charakterze głębokich sieci neuronowych.

Praktyka wskazuje, że biegli wykazują większą rezerwę wobec opierania kluczowych wniosków na wynikach modeli o ograniczonej przejrzystości, chyba że otrzymają dodatkowe wyjaśnienia dotyczące logiki działania systemu.

W odpowiedzi na problem ograniczonej przejrzystości, kluczowy dla wystąpienia ryzyka czarnej skrzynki, rozwijane są podejścia określane zbiorczo jako wyjaśnialna sztuczna inteligencja (explainable AI – XAI), mające na celu dostarczenie informacji pomocnych w zrozumieniu, które cechy danych wpłynęły na konkretną klasyfikację lub prognozę. Przykładowe narzędzia obejmują analizy ważności cech oraz ilościowe miary wkładu poszczególnych zmiennych w uzyskany wynik.

Z punktu widzenia biegłego rewidenta kluczowe jest, aby wyniki modelu, które mają zostać wykorzystane jako dowody badania, były nie tylko wiarygodne, ale także

wystarczająco zrozumiałe, by ocenić ich adekwatność i potencjalną stronniczość. Modele bez mechanizmów wyjaśniania mogą być stosowane raczej jako narzędzia pomocnicze do identyfikacji obszarów wymagających dalszej analizy, niż jako wyłączne źródło dowodów dla kluczowych wniosków audytowych.

W praktyce oznacza to, iż polityki wewnętrzne firm audytorskich powinny określać wymagania dotyczące dokumentacji działania modeli, zakresu testów walidacyjnych i dostępnych mechanizmów wyjaśniania wyników, zanim narzędzia AI zostaną włączone do standardowych procedur badania.

4. Klasyfikacja systemów AI w kontekście audytu finansowego

Rozporządzenie UE 2024/1689, tzw. AI Act wprowadza klasyfikację systemów sztucznej inteligencji, zaliczając szereg zastosowań w sektorze finansowym do kategorii wysokiego ryzyka. Obejmuje to między innymi systemy wykorzystywane do automatycznego scoringu kredytowego, modele predykcji niewypłacalności oraz rozwiązania służące ocenie profilu ryzyka klienta³.

Dla pracowników firm audytorskich ważne jest rozróżnienie między:

- systemami AI stosowanymi przez jednostkę badaną (które mogą podlegać AI Act i muszą być oceniane w ramach kontroli wewnętrznej),
- narzędziami AI wykorzystywanymi przez samych audytorów (w przypadku których ocena zgodności z AI Act zależy od tego, czy są udostępniane klientom czy stosowane wewnętrznie).

Narzędzie audytorskie oparte na AI może być uznane za podlegające wymogom AI Act, jeśli jest udostępniane klientom lub stosowane w procesach decyzyjnych mogących mieć znaczenie dla sprawozdania finansowego. Z punktu widzenia jednostki badanej kluczowe jest zapewnienie, aby wykorzystywane systemy AI spełniały wymogi AI Act, ponieważ naruszenia tych wymogów mogą skutkować sankcjami administracyjnymi i ryzykiem reputacyjnym. W kontekście sprawozdawczości finansowej może to np. oznaczać konieczność rozważenia ujęcia rezerw, ujawnień dotyczących istotnych sporów lub ryzyk regulacyjnych związanych z wykorzystaniem AI.

Biegły rewident, między innymi oceniając system kontroli wewnętrznej i ryzyka istotnego zniekształcenia, powinien brać pod uwagę zgodność kluczowych systemów klienta z regulacjami, w tym z AI Act w zakresie, w jakim ma to wpływ na wiarygodność danych oraz potencjalne zniekształcenia informacji w sprawozdaniu finansowym. Tym samym rola audytora stopniowo rozszerza się z oceny tradycyjnych procesów księgowych na ocenę, czy procesy technologiczne — w tym systemy AI wykorzystywane w sprawozdawczości i zarządzaniu ryzykiem — zostały zaprojektowane i są wykorzystywane w zgodzie z wymogami prawa.

---

³ Deloitte Luxembourg, *European Artificial Intelligence Act adopted by Parliament*. <https://www.deloitte.com/lux/en/Industries/investment-management/perspectives/european-artificial-intelligence-act-adopted-parliament.html>, dostęp 24.02.2026.

5. Nowy profil kompetencyjny i przyszłość zawodu

Wprowadzenie AI do audytu wymaga fundamentalnego podnoszenia kompetencji w ramach zawodu. Biegły rewident przyszłości to połączenie roli specjalisty od rachunkowości, sprawozdawczości i analityka danych z wymaganymi kompetencjami w zakresie:

- **umiejętności korzystania z danych (data literacy)** – zdolności pracy z dużymi zbiorami danych, ich selekcji i interpretacji, obejmującej zrozumienie struktur danych, źródeł pochodzenia, formatów oraz podejmowania decyzji na podstawie dowodów, a nie intuicji,
- **statystyki modeli** – rozumienia założeń modeli predykcyjnych, ich ograniczeń oraz sposobów walidacji,
- **inżynierii podpowiedzi (prompt engineering)** – precyzyjnego formułowania zapytań do modeli generatywnych w celu uzyskania powtarzalnych, udokumentowanych wyników, z zastosowaniem technik uczenia się od zera (zero-shot), uczenia się na kilku przykładach (few-shot) oraz łańcucha myśli (chain of thought prompting),
- **podstaw cyberbezpieczeństwa** – świadomości zagrożeń związanych z danymi treningowymi, integralnością algorytmów oraz bezpieczeństwem systemów informatycznych.

W obliczu przemian w technologii, tradycyjna biegłość w przepisach dotyczących rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, jak również w Krajowych Standardach Badania (KSB) pozostaje fundamentem, jednakże uzupełnia ją zdolność oceny, czy dane wykorzystane do sporządzenia sprawozdania nie uległy zniekształceniu na etapie przetwarzania przez algorytmy. Jak wskazuje Międzynarodowa Rada Standardów Audytu (IAASB)⁴, w erze AI wykorzystanie technologii do wspierania kompleksowego procesu badania przez biegłego rewidenta staje się kierunkiem strategicznym.

---

⁴ IAASB, *Digital Technology Market Scan: Artificial Intelligence Primer*. <https://www.iaasb.org/news-events/2022-03/iaasb-digital-technology-market-scan-artificial-intelligence-primer>, dostęp 24.02.2026.

Wnioski i podsumowanie

Analiza zmian technologicznych, metodologicznych i regulacyjnych prowadzi do jednoznacznej odpowiedzi na pytanie postawione w tytule: sztuczna inteligencja nie zastąpi w najbliższej przyszłości biegłego rewidenta, natomiast w znaczący sposób wpłynie na zakres jego pracy.

Sztuczna inteligencja może przejąć zadania powtarzalne i obliczeniowo intensywne (tabela poniżej)

Tradycyjny audyt	Audyt z zastosowaniem AI
Wnioskowanie oparte na próbie	Analiza 100 proc. populacji przy użyciu zaawansowanych algorytmów
Samodzielna weryfikacja/kompleksowe czytanie poszczególnych umów i dokumentów	Technologie NLP (Natural Language Processing) wspierające identyfikację odpowiednich danych
Weryfikacja szacunków: próbkowanie, ocena założeń modeli i danych	Modele konkurencyjne oraz walidacja założeń modeli predykcyjnych
Przegląd pojedynczych dokumentów	Automatyczne przetwarzanie i analiza całej dokumentacji

Biegły rewident może przy tym zachować i wzmacniać unikalne kompetencje.

Obecna kompetencja	Rola w erze sztucznej inteligencji
Zawodowy osąd	Ocena adekwatności wyników algorytmów oraz ich interpretacja
Zawodowy sceptycyzm	Kontrola błędów automatyzacji (automation bias) oraz założeń leżących u podstaw systemów AI
Zrozumienie kontekstu biznesowego	Interpretacja anomalii w szerszym kontekście operacyjnym i strategicznym

Synergia człowiek-maszyna tworzy nową jakość audytu. Biegły rewident, który świadomie i krytycznie wykorzystuje AI będzie bardziej konkurencyjny niż audytor ignorujący technologię lub całkowicie polegający na dotychczasowych narzędziach. W erze, w której sprawozdania finansowe powstają w wyniku działania zaawansowanych systemów informatycznych, zdolność do oceny tych systemów (a nie

wyłącznie wykorzystanych w nich danych) jest podstawą zaufania publicznego do opinii audytora.

Ostatnie słowo w procesie badania sprawozdań finansowych zawsze należy do człowieka – nie dlatego, że maszyny są niezdolne do liczenia czy przetwarzania danych, lecz dlatego, że opinia wydana przez biegłego rewidenta wymaga osobistej odpowiedzialności i zawodowego sceptycyzmu. Te wartości są podstawą zaufania publicznego. AI jest potężnym narzędziem w rękach biegłego rewidenta. Kluczowe jest nie tylko to, aby w pełni nauczyć się z niego korzystać, ale również to, aby jednocześnie potrafić krytycznie oceniać jego ograniczenia.

Biegły rewident przyszłości to nie konkurent dla sztucznej inteligencji, lecz jego inteligentny użytkownik – profesjonalista, który rozumie możliwości i ograniczenia technologii, potrafi ocenić wiarygodność jej wyników oraz pozostaje odpowiedzialny za ostateczną treść przedstawionej w sprawozdaniu z badania opinii.

